

sosialurin

telf. 11820, box 76, 3800 Tórshavn
 Utgevandi: Føroya Javnaðarflokkur
 Blaðstjórn: Vilhelm Johannesen (ábyrgd), telf. 56111
 Johnsigurd Johannesen, telf. 13242
 Prent: Prentsmiðjan á Heysbreyt

Svart og hvítt

Í ODDAGREIN seinasta hósdeg skrivar Dimmalætting um heildarloysnina og um tað, at landsstýrisblóðini 14. september og Sosialurin hava vist á brek við teimum endaliga samtyktu lógunum í mun til upprunaligu uppskot landsstýrisins.

BLAÐIÐ SPYR hvat vit onnur skulu hugsa, tá ið sjálvt tey bløð, sum tæna láturverjar landsstýrisins, sjálvi eru fyrst at leggja sjógv ímillum seg og landsstýri teirra og bart út skriva, at sjálvur mergurin í hesum somu tiltøkum er søplaður burtur á vegnum fram til lógsamtyktar og at hjálpartiltøkini tí nærum onki eru verd.

TAÐ ER ALS ONKI dulsmál, at Sosialurin umboðar sosialdemokratisk sjónarmið, og at 14. September er á somu leið, meðan Dimmalætting tvørtur ímóti hesum báðum bløðum umboðar tey liberalu sjónarmiðini. Rætt er tað, at vit vóru alt annað enn fegnir um ta neyðsemju, sum gjørd varð viðvíkjandi uppskoti landsstýrisins til ráfiskagrunn. Vit tóku dyggiliga undir við upprunaliga uppskoti landsstýrisins. Men ikki við neyðsemjun. Hetta gjørdur vit vart við, og hetta varð gjørt út frá teimum sjónarmiðum, vit umboða.

TÁ SO VAR, skuldi ein trú, at Dimmalætting, sum umboðar tey liberalu sjónarmiðini, var nøgd og av heilum huga tók undir við hesi neyðsemju, men so varð ikki. Hetta fær okkum og óiva mong onnur at hugsa sum so, at var sambandsflokkurin at finna ímillum teir flokkar, sum í dag mynda stjórn og lögdu hesi uppskot fram, so vildi dimmalætting skamróst somu uppskotum sum hon í dag lastar niður í sand og øsku.

VIT KUNNU MINNA Dimmalætting á, at vit, bæði undir seinasta og næstseinasta landsstýri loyvdu okkum at taka støðu ímóti meirilutasamgonguni á tingi. Hetta loyva vit okkum eisini at gera undir tí landsstýrinum, sum nú situr. Vit hava út frá okkara sjónarmiðum mett um dygdina í øllum uppskotum, og hetta fara vit framvegis at gera.

SÍÐANI KANN TAÐ vera uppgáva Dimmalættingar at fáa svart til hvítt, tá tann flokkurin, blaðið umboðar, situr í landsstýrinum, og hvítt aftur til svart, tá tess flokkur situr uttan fyrri landsstýrið, soleiðis sum stóðan er nú.

dagbókin

75 tons

Sjúrðarberg og Sundaberg, sum royna við Vesturgarland, hava havt smáligan fiskiskap í seinastuni. Teir hava 75 tons hvør.

Seks bátar rógva út

Tað verða bert seks bátar, sum fara at rógva út í Føroyngahavnini í summar. Allir bátarnir standa haryviri.

Tað er ikki ætlanin at leiga nakran trolara at avreiða til flakavirkid í Føroyngahavnini. Einir 24 mans skulu rógva út, og starvsfólkið á stóðini verður tilsamans umleið 50.

Nakrir mans eru farnir yvir, og teir seinastu fara av Havnini fríggjadagin.

Komnir til Grønlands

Kviltenni, fyrr Hvitanes, sum leirvikingar keyptu, er komin á fiskileið við Grønland.

Nósi Kjósagrái

Marius Johannesen hevur á bókaforlagnum Grønalið latið geva út bókina Nósi Kjósagrái, sum sigur frá tí litla kópnum av sama navni, ið saman við mammuni og pápanum býr í einum kópálatri í Nólsoy. Rithøvundurin greiðir frá lívinum inni í kópabýlinum, óynsktum brimlavittjanum, veiðiferðum o.ø.

Bókin er innbundin, og á permuni er Nólsoyggin teknað. Tað er Jóna Johannesen, sum hevur gjørt permutekningina og hinar tekningarnar í bókini, sum er umbrotin av Knúð Thorsvig. Bókin er sett og prentað á Prentsmiðjunni á Heysbreyt, og Kári Olsen hevur bundið inn.

Fundur

Kay Bromann talar í Hvalbiar miðstúðum í kvöld kl. 20, í Vágs miðstúðum hóskekvöld kl. 20 og í Tvøroyrar miðstúðum fríggjakvöld kl. 20.

Byrjaðu aftur í gjárskvöldið

Ungdómur í Havn kann nú aftur savnast í Skansastovu. Í gjárskvöldið lat Skansastova upp í nýggju hølunum á Kirkjuvegi, sum býráðið samtykti at lata felagnum fyrr í ár. Har beyðst ungdominum havi at siggja og hoyra videoteik, spæla borðtennis og onnur spøl.

Í annaðkvöld verður mánadagfundur, har evni verður ungdomur og narkotika. Umboð fyrri politivaldið, Gunvør Hoydal, lærari, og Eyðun Jensen, sálarfrøðingur, leggja fyrri til orðaskifti.

Formaður í Skansastovu er Kári Thorsteinsson.

Hvat gera avhaldsfeløgini við pengarnar?

Nú um dagarnar kundi ein lesa í teimum føroysku bløðunum, at Haldórsvíkar Avhaldsfelag skuldi umvæla høli sitt, og fyrri at figgja umvælingina skuldi basarur haldast.

Tað var hetta, sum fekk meg til at skriva hesar reglur, tí har fara tær hundradir túsund av krónum, sum hvørt ár verða settar av til avhaldsfeløgini á lögtingsfiggjarlóginum? Hvat verða pengarnir so nýttir til, tá teir ikki fara til at umsita tey fáu avhaldshúsin, sum eru í landinum? Teir fara ið hvussu er ikki til nakað avhaldsarbeiði, tað siggja vit best av teimum ólukkudýrum av samfelagstapum, sum ganga fullir og rekast á

gotunum. Hvi ikki brúka teir avsettu pengarnar til at hjálpa slikum neyðardýrum í staðin fyrri at lata teir kanska standa á einari bankabók og rotna?

Kann vera, at onkur kennir seg raktan av hesum og gevur mær svar.

P. Jacobsen

Egon Thomsen:

Vinnufeløgini í dag — í morgin

Vit hava beint havt og hava framvegis sáttmálasamráðingar, og har kom týðuliga fram tann spjæding, ið er innan tey ymisku vinnufeløg okkara.

Vit hava sæð vinnufeløgini seta fram krøv, har so langt er ímillum, at onki samband kann hava verið frammanundan felaganna millum.

Og vit hava sæð, hvussu lítill solidaritetur er felaganna millum — arbeidarfeløgini undirskriva sáttmála, meðan handverkarar og prentarar fara í verkfall.

Viðurkennandi ta fløktu og ósolidarisku støðu, føroyska vinnufelagsrørslan er í, er eyðsæð, at her má vend koma í. Ikki hjálpir heldur við nekrum fáum ábótum, men neyðugt er, um vinnufeløgini skulu vera før fyrri at rokja uppgávur sínar, við eini nýskapen úr einum enda í annan.

Í dag standa vinnufeløgini spjadd uttan nakað samarbeiðið ella felags leiðslu — uttan nakað landsfelag (LO). Og sjálv innan tey ymsu økini er spjæding. Sum dømi kann nevast arbeidsmanna- og arbeidskvinnufeløgini. Har hava vit Føroya Arbeidarafelag sum meginfelag fyrri flestu feløgini uttan tey í Havn og Klaksvík og okkurt afturat. Og at lítið ella onki samarbeiði ella samband er ímillum hesi feløg og t.d. handverkarafeløgini sæst av samráðingarúrslitunum.

Uppgáva verkafólka er tí í fyrsta umfari at seta á stovn landsfelag — LO — har allir lønmóttakarar eru limir, og har tað vera eitt krav til tey núverandi feløgini at arbeida positivt við hesum máli. Tað hava verið gjørdar royndir á hesi leið, men er onki komið burturúr — mest orsakað av persónligum ella óðrum tilvildarligum og týðningarleysum orsökum. Slíkt má ikki forða arbeidinum.

Men tað er ikki nóg mikið við sotvnssetan Landsfelagsins. Fyri at fáa feløgini at arbeiða so solidariskt og effektivt sum gjørligt

er neyðugt við eini strukturbroytan.

Arbeiðast má tí fram móti einum nýggjum slagi av vinnufeløgum — fram móti at stovna økis-vinnufeløg (danir nevna tey industriforbund). Við tey er at skýlja, at øll, sum arbeida innan eitt arbeidsøki, koma at standa í sama felagi, t.d. vilja øll, sum arbeida innan byggidnaðin, bæði arbeidsmenn, handverkarar o.o. koma at standa í einum felagi móti fleiri nú.

Tey núverandi arbeidsmanna-arbeidskvinnu- handverkarar o.o. feløg fella burtur, og vit fáa istaðin fiski-vinnufelag, byggivinnufelag, fiskimannafelag, út-róðrarfelag o.s.fr., sum øll verða samskipað undir felags leiðslu Landsfelagsins. Á tí lokala økinum verður arbeidið samskipað av samskipanarfeløgum vinnufelaganna.

Fyrirminur við hesum nýggju vinnufeløgnum eru fleiri og skulu vit nevna nakrir fáir.

Fyrst tað at øll feløgini eru samskipað undir felags leiðslu Landsfelagsins. Tað vil føra við sær eina samskipan av lønar- og øðrum krøvum, feløgini seta, og samráðingarúrslitini vilja tí verða meira jøvn. Í førum har verkfall verður er Landsfelagið fært fyrri at lýsa aðalverkfall umfatandi øll vinnufeløg landsins. Tað er trupult ella rættari vónleyst í dag.

Vit hyggja at teim einstøku feløgnum, og siggja vit í dag, at handverkararnir eru farnir í verkfall meðan arbeidararnir framvegis arbeida, soleiðis at arbeidið á t.d. byggiplassum lutvist heldur fram. Høvdu vit í dag eitt byggivinnufelag, hevði alt arbeidið her ligið stilt, og verkfallið tí verið meira effektivt og úrsliðið eisini hareftir. Eisini vil tað, at øll innan eitt arbeidsøki standa í sama felagi, gera tað, at lønirnar verða javnar — sama løn fyrri sama arbeidið.